

Второ, заетостта е основен източник на доходи, а отгук - и един от факторите за бедност (през 2001 г. 47.5% от паричните доходи на лице в домакинствата са от заплати и 5.0% - от самостоятелна икономическа дейност).

Трето, ниската заетост, комбинирана с ниска продуктивност на труда на заетите, и растящият дял на лицата на издръжка (пенсионери, безработни, социално слаби и др.) лимитират средствата и ефективността на програмите за социална защита (заетите намаляват от 44.7% през 1996 на 39.7% през 2000 г.).

ЗАЕТОСТ И БЕЗРАБОТИЦА (1996-2001) Икономическият колапс в годините на преход доведе до спад в икономическата активност, съпътстван със спад в заетостта и висока безработица. Само за първите 2-3 години броят на заетите намалю с около 1 000 000 и излезе на светло скритата безработица. Вследствие на стагнацията на пазара на труда и стареснето на населението много хора напуснаха работната сила (вкл. преди пенсионна възраст). Това доведе до нарастване на т. нар. отношение на зависимост (неработещи към работещи). Само за една година (от март 2000 до март 2001) броят на неработещите в активна възраст нараства от 96 на 107 на 100 заети.

Въпреки постигната известна стабилност след това, и през периода 1996-2000 г. са налице, макар и в по-малка степен, същите тенденции.

Таблица 2

ПРОФИЛ НА ПАЗАРА НА ТРУДА

	1996	1997	1998	1999	2000
Икономически активни	3576.2	3564.2	3476.8	3387.9	3272.2
Икономическа активност - %	51.8	51.6	50.4	49.2	47.5
Заети - общо	3085.4	3030.1	2920.7	2811.0	2735.5
Заетост - %	44.7	43.9	42.4	40.8	39.7
Отгях:					
Наети в обществения сектор	2070.7	1858.7	1641.4	1446.5	1277.0
Наети в частния сектор	646.6	747.4	889.2	990.7	1087.4
Работодатели	60.9	59.2	69.1	70.0	67.7
Безработни					
Регистрирани (МТСП)	478.8	523.5	465.2	610.5	682.8
Безработица - %	12.7	14.2	12.9	16.6	17.9
НСИ (МОТ)	490.8	534.1	556.1	576.9	536.7
Безработица - %	13.7	15.0	16.0	17.0	16.4

Източник: НСИ, Наблюдение на работната сила, данни от Агенция по заетостта (АЗ).